

Kozielské knížectví

Boleslav Křivoústý, kníže z dynastie Piastovců, zanechal po své smrti v roce 1138 polský stát silný, s určenými hranicemi a ....rozdělený. Nechtěl, aby jeho synové mezi sebou bojovali o moc, proto ustanovil tzv. Pravidlo seniorátu, které se v dějinách zapsalo jako „Testament Křivoústého“. Mělo se jednat o systém, v němž každý z Piastovských knížat obdržel k vládnutí jednu z částí Polska a nadřízenou moc měl spravovat senior, čili nejstarší z rodu, který také obsazoval královský trůn. Ve výsledku pak ale v polské politické praxi byl Krakov trvale spojován s přesvědčením o náležící mu nadřízené moci, ale právě z toho důvodu, místo aby čekali, až na ně přijde řada vládnout, vyplývající z pravidel staršího věku (seniorát – moc v rukou nejstaršího z rodu), piastovští bratřenci započali dlouhé období bojů o vládu nad Krakovem, což přinášelo dosti iluzorní nadřízenost nad ostatními knížectvími.

Měšek II. zvaný Otlýl převzal vládu v Opolském a Ratibořském knížectví pravděpodobně v roce 1239. Právě v období jeho vlády došlo k nájezdu Mongolů a k bitvě na Lehnickém poli v roce 1241, které předcházelo zničení prvního donjonu na Zámeckém vrchu v Kožle. Měšek II. umřel v roce 1246 a vládu v knížectví převzal jeho mladší bratr Vladislav I. Opolský. On pak, ještě před tím, než umřel v roce 1282, rozdělil své knížectví mezi své čtyři syny. Tak tehdy vznikla knížectví: Opolské, Ratibořské, Těšínsko-Osvětimské a Kozielsko-Bytomské. Prvním samostatným vládcem Kozielsko-Bytomského knížectví byl Kazimír II. Byl to vládce ambiciózní a významný, byl ale bohužel také prvním slezským knížetem, který vzdal hold českému králi.

Po smrti Boleslava, posledního knížete z kozielsko-bytomské větve, který zemřel v roce 1355 během cesty do Itálie, získal na základě českého práva vládu v Kozielsko-Bytomském knížectví muž jeho sestry, kníže Konrád I. Olešnický, který započal dynastií olešnicko-kozielských knížat.

V roce 1521 vykoupil Kozielsko-Bytomské knížectví od svých bratřanců z Olešnice opolsko-ratibořský kníže Jan II. Dobrý. Bohužel však umírá bez potomků v roce 1532 a po jeho smrti převzali bezprostřední vládu v Opolském knížectví králové Čech.

V období, kdy v Horním Slezsku panovala knížata z dynastie Piastovců, docházelo často k vyčleňování Kozielského knížectví a k jeho svěření do správy budoucímu dědici Kozielsko-Bytomského knížectví, aby se v praxi učil odpovědnosti za vládnutí.